

Datum: 24.08.2020

Medij: Politika

Rubrika: Kultura

Autori: Redakcija

Teme: mađarska tradicija, folklor, jezik

Napomena:

Površina: 423

Naslov: Dribler duha na malom prostoru

Strana: 12

Дриблер духа на малом простору

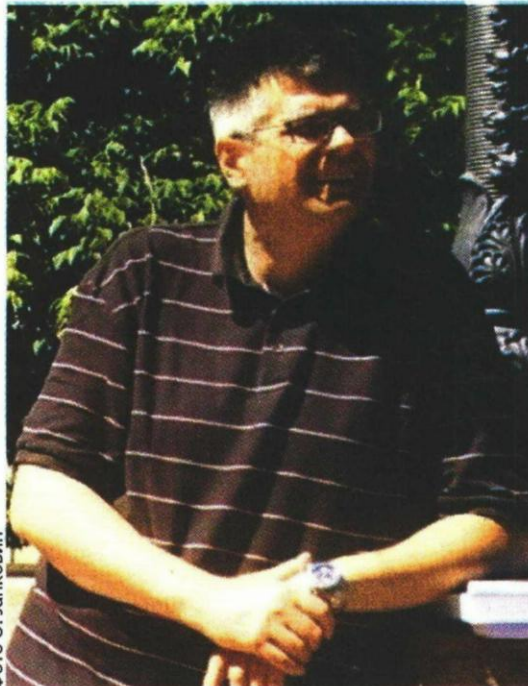
Афоризам мора да буде ефектан, неочекиван, парадоксалан, да има поенту, али и хуморан, јер помешани у одређеној дози, мед и жуч, најлакше се пију, каже Александар Чотрић

Панчево – „Стигло са Златибора, а није комплет лепиња”, у свом маниру примећује Александар Чотрић новоосвојену, а четврту титулу: афористичар године. Награда стиже од колега из Чајетине са манифестације „12. Улични ерски кабаре” и Библиотеке „Љубиша Р. Ђенић”, а на Чотрићеву, нову, панчевачку адресу и први пут у „духу времена”, електронски. Лауреат додаје: „Показује да и после више од три деценије рада ни сам зарђао и за старо гвожђе.” Али и да је, од када је осваја „под шифром”, богатији за оне, који се не либе да своје отровне коментаре деле даље, „мислећи да је ту нешто добије, или још горе – нешто даје”... а прича иде другачије...

Врсни уметник бритке мисли и још оштријег пера, за 35 година рада, има исто толико наслова сатиричних афоризама и прича, оних за најмлађе који су ушли и у школске читанке, о женама и мушкарцима и вољеном им спорту, све бритко и о нашим наравима. Заправо из свих сфера живота и људских односа, који се читају у Мађарској, Бугарској, Румунији, Словенији, Северној Македонији и преведених на 40 језика, готово свих европских, до свахилија, јерменског, турског, арапског, каталонског, баскијског...

Но најдуже и највише, знао је Чотрић да „поткачи” политику, још од младих година, када га како каже, привлаче друштвено ангажоване теме, попут једнопартијског система, вербалног деликта, цензуре и култа вође, и од када почиње да пише за омладинску и студентску штампу, али, прве афоризме „објавио” је још у осмољетки, у родној Лозници. „Нисмо за реални социјали-

зам, али ни и за фантастични”, „Много нас је задужио” и „Оставио је дубоке трагове, зато и пропадамо”, освануло је за време великог одмора и на једном школском чивилуку. Нико га није видео, али су знали да је он, па је завршио на васпитно-поправном разговору, а отац је био силно забринут да ће

Александар Чотрић

га покупити и полиција. Њено интересовање изазивао је касније, када су уследили они нешто озбиљнији, информативни разговори и дебљао досије деведесетих година прошлог века, на шта он лаконски додаје: „Раније се сатири придавало више пажње и сатиричара највише погађа равнодушност.”

„Добар афоризам је у дефиницији, много смисла у мало речи или добро редиговани роман, а афористичар скулптор који клеше непотребно, тра-

гајући за зрнцием злата у брду јаловине. Тако, ова кратка форма не настаје лако и не тражим ја њих него они мене. Дешава се да ме пробуди мисао и морам одмах да је запишем. То постаје начин живота, свакодневица, та двосмисленост и давање реченицама нов смисао. Афоризам мора да буде ефек-

тан, неочекиван, парадоксалан, да има поенту, али и да буде хуморан, јер помешани у одређеној дози, мед и жуч се најлакше пију”, прича за „Политику” Чотрић, намере јасне, да човека насмеје, али и да га запита, или „изворно”, антички по Хипократу, да исказе да је афоризам настао као савет како сачувати здравље. Данас су више „примењени” у очувању оног менталног, јер „боду одређено место, а заправо лече”. А питање је само која је рецептура, како то један велемајстор ради.

„Питате као што је један новинар својевремено упитао Милка Ђуровског, након фантастичног дриблинга, како он то ради, а он одговорио „не знам”. Лакше је урадити него објаснити, јер и афоризам је дриблинг духа на малом простору. Ја крећем од краја, од поенте, а све остало је кондензација: добар материјал, што мање речи, па и слова”, објашњава власник непребројивог низа признања за

писано стваралаштво на међународним фестивалима. „Златне кациге”, награда „Радоје Домановић”, „Вибове” и подужег списка других, које носе имена великана писане речи, па „Златне значке” и „Златног беочуга”, „Витезовог пролећа”, „Велике грамате Друштва књижевника Косова и Метохије”, „Велемајстор сатире” и „Доситејево перо”... а Чотрић је и лауреат књижевних колајни у земљама региона, Европе и Блиског истока.

Олга Јанковић

